32. rocznica pierwszych częściowo wolnych wyborów

4 czerwca mija 32. rocznica tzw. pierwszych, częściowo wolnych wyborów parlamentarnych w historii Polski po II wojnie światowej. Przeprowadzone zostały w II turach – 4 czerwca i 18 czerwca 1989 roku na zasadach uzgodnionych w trakcie rozmów „Okrągłego Stołu". W ich wyniku wybranych zostało 460 posłów na Sejm PRL oraz 100 senatorów do nowo utworzonego Senatu PRL.

Zgodnie z ustaleniami „okrągłostołowymi" aż 299 miejsc w Sejmie (65 proc.) zostało zagwarantowanych w wyborach z czerwca 1989 roku dla przedstawicieli rządzącej PZPR i jej satelitów (PSL i SD). Pozostałe mandaty poselskie w liczbie 161 (35 proc.) zostały przeznaczone dla kandydatów bezpartyjnych. Walka o te miejsca oraz walka o wszystkie mandaty senatorskie (100) miała charakter otwarty i demokratyczny. Do ubiegania się o nie dopuszczeni zostali również przedstawiciele opozycji demokratycznej.

Zdecydowane zwycięstwo Komitetu Obywatelskiego

Wybory z 4 i 18 czerwca 1989 roku zakończyły się zdecydowanym zwycięstwem opozycji solidarnościowej zorganizowanej wokół Komitetu Obywatelskiego przy Lechu Wałęsie. Kandydaci wspierani przez KO zdobyli wszystkie mandaty przeznaczone dla bezpartyjnych, a także objęli 99 na 100 miejsc w Senacie.

Jednocześnie obóz PRL-owskiej władzy poniósł porażkę, przy czym za największą klęskę uznano przegraną niemal wszystkich kandydatów z tzw. „listy krajowej", obejmującej większość przywódców komunistycznego reżimu.

Początek przemian politycznych w Polsce i w Europie

W wyniku wyborów czerwcowych 1989 roku, Polska stała się pierwszym państwem tzw. „bloku wschodniego", w którym przedstawiciele opozycji demokratycznej uzyskali realny wpływ na sprawowanie władzy.

Wybory te są uznawane za przełomowy moment dla procesu przemian politycznych w Polsce. **Ich konsekwencją był upadek komunizmu i przemiany polityczne nie tylko w Polsce, ale również w całej Europie Środkowo-Wschodniej.**

opr.: Jerzy Górko
red.: Aneta Kursa